

การดูแลผู้ที่เป็นโรคจิตเภทยาวนานอาจทำให้เกิดทราบในผู้ดูแลได้ การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์เพื่อวิเคราะห์สถานการณ์การเกิดทราบในผู้ดูแลผู้ที่เป็นโรคจิตเภท ที่มารับบริการในโรงพยาบาลสมเด็จพระยุพราชนครไทย จังหวัดพิษณุโลก ระหว่างเดือนธันวาคม พ.ศ. 2552-มกราคม พ.ศ. 2553 คัดเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเฉพาะเจาะจงจากผู้ดูแลผู้ที่เป็นโรคจิตเภทจำนวน 11 คน แกนนำชุมชนด้านสุขภาพจำนวน 11 คน และบุคลากรในทีมสุขภาพจำนวน 3 คน เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษานี้ ประกอบด้วย 1) แบบสอบถามข้อมูลส่วนบุคคล และ 2) แบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้างรายกลุ่มและรายเดี่ยว วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงพรรณนาและวิเคราะห์เนื้อหา

ผลการศึกษาพบว่า

1. การเกิดทราบในผู้ดูแลผู้ที่เป็นโรคจิตเภท ตามมุมมองของผู้ดูแลเอง เกิดจากการที่มีญาติเจ็บป่วยทางจิต ความคิดว่าตนเองเป็นสาเหตุของการเกิดโรคจิตเภท และการไม่ได้รับเชิญเข้าร่วมกิจกรรมของชุมชน

2. การเกิดทราบในผู้ดูแลผู้ที่เป็นโรคจิตเภท ตามมุมมองของสังคมและชุมชน เกิดจาก มองว่าผู้ดูแลไม่น่าเชื่อถือเนื่องจากมีพฤติกรรมคล้ายกับผู้ป่วยและผู้ดูแลเป็นสาเหตุของการเกิดโรคจิตเภท

3. การเกิดทราบในผู้ดูแลผู้ที่เป็นโรคจิตเภท ตามมุมมองของบุคลากรในทีมสุขภาพ เกิดจากการที่บุคลากรในทีมสุขภาพมองว่าผู้ดูแลเป็นสาเหตุของการเกิดโรคจิตเภท และมีแนวโน้มจะเจ็บป่วยทางจิตและการต้องใช้ความอดทนและความพยายามอย่างมากในการจัดกิจกรรมให้แก่ผู้ดูแลผู้ที่เป็นโรคจิตเภท

4. แนวทางในการแก้ไขสถานการณ์การเกิดทราบในผู้ดูแลผู้ที่เป็นโรคจิตเภท ที่มารับบริการ ในโรงพยาบาลสมเด็จพระยุพราชนครไทย จังหวัดพิษณุโลก ตามมุมมองของผู้ดูแล สังคมและชุมชน และบุคลากรในทีมสุขภาพ ได้แก่ควรได้รับข้อมูลเกี่ยวกับสาเหตุของการเกิดโรค อาการและอาการแสดงของโรคจิตเภท ส่วนผู้ดูแลควรเพิ่มเติมเรื่องการดูแลทางด้านจิตใจและการขอรับความช่วยเหลือจากแกนนำชุมชนและบุคลากรในทีมสุขภาพ

ผลการศึกษานี้ สามารถใช้เป็นแนวทางสำหรับบุคลากรในทีมสุขภาพ ในการวางแผนให้ข้อมูลแก่ผู้ที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับสาเหตุของการเกิดโรคจิตเภท เพื่อลดการเกิดทราบในผู้ดูแลผู้ที่เป็นโรคจิตเภทต่อไป

Long term care of schizophrenic patients may cause stigma among caregivers of persons with schizophrenia. The purpose of this study was to analyze the stigmatization among caregivers of persons with schizophrenia who received services at Nakornthai Crown Prince Hospital, Phitsanulok province during December 2009 to January 2010. Purposive sampling was used to recruit 11 caregivers of persons with schizophrenia, 11 community health leaders and 3 health personnel. Research instruments included 1) Demographic Data Form, and 2) semi-structured group and individual interview forms. Data were analyzed using descriptive statistics and content analysis.

Results of the study revealed as follows:

1. The stigmatization among caregivers of persons with schizophrenia as perceived by themselves were related to having mentally ill relative, perceiving themselves as part of the cause of schizophrenia and not being invited to participate in community activity.

2. The stigmatization among caregivers of persons with schizophrenia as perceived by society and community were related to their perspectives that caregivers were not reliable as they behaved similar to the patient and caregivers were part of the cause of schizophrenia.

3. The stigmatization among caregivers of persons with schizophrenia as perceived by health personnel were related to their perspectives that caregivers were part of the cause of schizophrenia and tended to have mental illness, and the greater needs of patience and effort when conducting activities for caregivers of schizophrenia as compared to caregivers of physically ill patients.

4. Interventions for solving the situation of stigmatization among caregivers of persons with schizophrenia at Nakornthai Crown Prince Hospital, Phitsanulok province as perceived by caregiver themselves, society and community, and health personnel included information provision regarding the cause, signs and symptoms of schizophrenia. The psychological care and information regarding mobilizing helps from community leaders and health care personnel are recommended to additionally provide for caregivers.

The results of this study can be used as a guide for health care personnel to plan for information provision for related people regarding the causes of schizophrenia in order to decrease stigma of caregivers of persons with schizophrenia.